

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 Ft. Fél évre 3 Ft. Évesre 1 Ft 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi csopán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt soros poltúr 5 kr. Helyig minden beiktatásnál 30 kr.
Nyitólír garancia 20 kr. — Nagyobb és többnapos hirdetések
juttatásának arányosítottak. — Bel- és külföldi hirdetések számára
hirdetményeket elfogad. Helyi Károly hirdetmény-követő
irodája Budapest, 3 dob-utca, 14. sz. 2. ajtó

A lap szellemi részére s a nyitólírra vonatkozó minden
kötelmények s szerkesztésük külföldiek.
Külföldi pénsek, reklámok, és hirdetések
s kiadóhoz intézendők.

Hont- és Nyitra megyék főispánjának a beiktatása alkalmából öt Nyitrán üdvözlő honti küldöttségnek adott válaszbeszéde.

Tisztelt Küldöttségi!

Ismereteseik előttem azon érzelmek, melyeknek érdemes vezetőjük kifejezést adni szíveskedett, de éppen mert ismereteseik, annál inkább köteleznek le nem róható hálára engem, kit egy egész élethosszú tapasztalás meggyőzt, a barátság éppen azon kötelekhez ragaszkodni legszorosabban, melyek kiállottak az idő és viszonyok váltakozásának tűzpróbáját. Hálára köteleznek főleg azért, mert túl a megye határait felkeresnek, sőt elkísérnek a messze távolba, mert legcélszerűbb zömén-
csát képezik azon kor közeledésének, melyben a jövő képletei elhalványulnak, a már csak a múltnak emlékei képezik, az egyes kimagasló tény pontokat.

Reám is mért a gondviselés súlyos veszteségeket, égő fájdalomokat, ezeket lezámítva nyilvános és magán életem tavaszában egymásutánja volt a verőfényes napoknak, s azokat ilyekké Hontmegye kegyes jó indulata varázsolta.

A költői ihlet termékeiben lehet olykor valami talányzserű, minek magyarázatát meg-hozza az idő.

A szavakat rég ismerem, de csak most értem, mert értem mi fennkölt van korsórsz kültünk e szép mondatában: „bölcsöd az, majdan airod is, mely ápol, s eltakar”. Ez nekem Hontvármegye, melynek java díze, legyen közel vagy távol, marad tárgya leg-élénkebb óhajaimnak, czélja legbuzgóbb törekvéseimnek, miként bizalma, rokonszenve-
zentől is legfőbb büszkeségem.

Fogadják uraim, ez őszinte érzelmeim kifejezését, s legyenek kérem azoknak tolmá-
csai a küldöknél.

Hont ünnepe Nyitrán!

(Máskor nap).

Az első (elapok mult számában leírni megkísér-
lett) napélvizetől kissé kábultan felébredve előttünk
ünnepesen — az alkotmányos ünnepi napnak meg-
felelő ősi magyar díszben — a megyeháznál megje-
leni s innen csakhamar megyénk főispánjának kísé-
retében a főrenszereket szomszédos egyházba s azo-
kások „Veni Sancte” féle misére menni, hol az oltár
melletti padok a számunkra voltak fentartva. A kis
mise alatt fenn a chóruson két hölgy igen szépen
énekel.

A mise után a megyeháza teremébe mentünk,
mely már szétfel volt, minden rendű és osztályú
közönségtől; karzatot szép hölgyek tartották elfoglalva.
A mieknél kissé keskenyebb terem falait híres nyit-
rai férfiak nagy arczképei ékesítik, köztök a haza
egyik vértanúja, Jeszenáké. Csakhamar az alispán
felszólalására Krajcsik János püspök vezérlete
alatt küldöttség ment a főispánért, ki nem sokára
belkesz díszesek közt szép díszmaggal ültében meg-
jelenve, ismét az alispán felhívására mely csend s
folytonos moszár döngések közt letette a törvényszerű
szék s utána elmondta, helyesebben elnökölt azon
nagygyűlés beszédeinek egyikét, melyek hallatásához
mi hontiak rég szokva vagyunk, nyitrai testvérünk
közül azonban sokan azt csak megelégedéssel hallgatták.
A több helyt helyeslő díjnyelésekkel félbeszakított be-
iktatásai, — valamint az arra adott főgyűzői — a
maga nemében szinte jeles — választi beszédét Tóth
Vilmos mb. tag indítványára egész terjedelműben
a megye jegyzőkönyvébe iktatni határozattal.

Felolvasatott még az alkalommal a volt főispán
Fridecsky Timóthának leköszóné és búcsú-
levele is, mire Paulik két magyar lokkér a lekö-
szó főispán érdemeinek jegyzőkönyvbeni iktatását
indítványozta. Sokan erre ha nem is „omnes” con-
fitero... de tán még inkább akkor midőn lovagias
főispánunk egy szép hasonlatot a „lenyugró- és fel-

kelő napról” használva, azzal vágott vissza Paulik-
nak, hogy a leköszó főispánunk érdemei ne csak
beiktatásának, hanem vele a megye közönség ezen
végzése a jegyzőkönyvi kivonat mellett átiratlag is
közöltessek.

Ezsel a beiktatási ünnepély végett érde, miután
az új főispán az első rendes mb. közgyűlés f. hó 10-re
kittűzte volna, s mai rendkívülit feloszlatta a döngő
díjnyelések közt lakostályaba távozott hagyott a nála
tisztellegi és üdvözlőli kívánsó külföldi küldöttsége-
ket fogadással, melyek közül először is a teljes ma-
gyar díszben megjelent hontmegyei küldöttséget
fogadta. A Hont-nógrádi lapok olvasói tán érdekelni
fogja annak névsora. Megjelentek Pongrács La-
jos főgyűző mint az alispán távollétében a küldöt-
ség vezetőjén kívül: Braunmüller Sándor mb. tag, Ber-
szényi Dénes arvaszéki elnök, Bruckner Ferencs, Nagy-
maros város jegyzője s m. b. tag, Cséjay Lajos
Ráth város jegyzője, Dacó Pál orgy. képviselő,
Ivánka László földbírók s huszár főhadnagy, Kmešok
Sándor m. b. tag, Keviczky Lajos földbírók, Lász-
kárj Ödön m. b. tag, Lovák Mór plébános és pápai
trónálló, Luka Lajos orgy. képviselő, ifj. Majláth
György m. b. tag, Bárá Majláthy August földbíro-
kos, Mikulka György, Pajor István földbírók s
nógrádmegyei arvaszéki elnök, Petroczy Vincez pász-
tárnok, Prónay Mihály várnagy szbir, Schönn Alajos
kir. főmérnök, Sillasy Császár főszbir és Schuler Pál
esperes.

A küldöttség vezetőjének a főispánt üdvözlő
beszéde így hangzott: (Lásd a jövő számban).

Ezen beszédre legyen szíjtel közt megjegyezve —
hisz főleg hontiak irunk — hogy annak, az erkölcsi
corruptió-ra vonatkozó passzusát, többen a küldöttség
tagjai közül nem helyeselték, mint magában foglaló
sértést Nyitrán minkelet oly szívesen fogadott testvérünk
ellen. Mi azonban ellenkező nézetben vagyunk, nem
csak azért mert ezen passzus egyedül a főispánnak
szólított és hangsúlyozva feltételesem volt mondaná, ha-
nem azért is, hogy magától érthetőleg a jelzett cor-
ruptió semmi esetben a jelenlegi tisztikart nem illet-
bette, hanem igen is a régiéknél illő egy-két tagját
kikkel bizonyára szolidaritást vállalni, vagy őket
legyenek azok senki sem fog akarni, és nyitrai testvé-
reinkről az ellenkezőt feltenni — volna éppen nézetünk
szerint a legnagyobb sértés).

TÁRCZA.

A nógrádi 1817-ki tisztválasztás.

(Politikai s társadalmi korra s múltból)
Pongrács Lajos-tól.
(Vége).

Mire azonban „táblabíró Balogh Lajos ur felel-
vén a tettes Rendei nevében d excellenciáját aláza-
tosan megkérte, aztán még többen a Statások közül
a végezt esedékvén, hogy a megürit hivataloknak
betöltését még ezen mai számossággyűléstől által-
választásra bocsájtani méltóztatna. Ó Excellenciája
végre a tettes Rendei kívánságának oly móddal en-
gedett” stb.

A választások tehát olyképen a legott meggyőztvén,
megválasztattak: főszolgabíróvá a feleki járásban
Gyurcsányi Gábor, alsószolgabíróvá Prónay Ferencs;
a kékkői járásban aladózódó Korodinyi János, s az
egy megürit eskütti hivatalra Szerémy Antal. Végre
miután a főispán számos táblabírákat — a 48 előtti
szokások képest — kinevezett volna, a nógrádi híres
tisztválasztás végét érte a nélkül, hogy a jegyzőkönyv-
ben bármi magyarázata adatának annak, hogy miért
nem történt általános tisztújítás? bolott a főispán
beköszöntő beszédét azzal kezdte, miszerint „hatodik
esztendeje mulik már, hogy ezen nemes megyének
székképzése végezhessék”.

A karok és rendek s a jelenvolt külmegeiek
haza szédtek öveikhez, elbeszélendők a nógrádi híres

maga nemében az ugynevezett „kortésekkel” először
tartott tisztválasztás diadalát, midőn egy szép júliusi
napon meghozta a posta az „Allgemeine Zeitung”
1817-ik évi július 23-ki 204-ik számát, s abban egészen
váratlannal egy cikket „Am Ungarn” címmel, mely
kiváltképpen azért látszik írva lenni, hogy a magyar
alkotmányosságot a művelt külföld előtt nevéteges
szinben téntesse elő. E cikk — az akkori viszonyok
közt — országgyűlés, kivált a felső megyékben, majd-
nem hasonló szenatit gerjesztett, mint maga a tiszt-
választás. Ezen cikk — elhagyásával a 17-ki hazai
intégre vonatkozó részének — magyar fordításban
így hangzott:

„Magyarországból, június 30. 1817.

Az ezen hó elején Balassa-Gyarmaton, Nógrád-
megyében tartott közgyűlésről, alkalmából az ott
küzdött tisztválasztásnak, egy helyből, mint a szom-
széd megyékkel 2500 nemes ember sereglét össe, és
a ki fogalmat akart szerezni magának a magyar sza-
badaságról, volt alkalma itt azt tapasztalni.

Az újból választandó tisztviselők két párta
egyaránt volt hatalmas és erőszakoskodó, miért is a
láma oly erős, hogy az ordításuk (Geben) messze
elhagzott, s távoli agyudöröghez hasonlított. Kardok
buzattak ki, fenyegetődtek, taszigálkoztak. A hivata-
lukaál fogva jönni-menni kénytelenített tisztviselők
egy besorozottattak, hogy nem tudva máséket segíteni
magukon, az asztalra ugrottak, mely súlyok alatt
beszelőrt. Magának az elsőbbségek főispán és egyik
alispánnak, hogy a nagy tolongásból menekülhessenek,

esélyes hátrálást (Rückzug) kellett tenniük, sőt a
főispán, személyének biztonsága végett, egy csapat
hajdú által gondoskodott.

A tisztviselő jelöltek, pártjaik emberei által ma-
gasra emeltetiek, hogy beszédeket tartassanak. Az ellen-
jelöltek ilyenkor többnyire a már szóló felé nyomat-
tak, hogy beszédeikben félbeszakítsanak, és egyik
a jelölteknek, ki a másod alispáni hivatalt választotta
czélul, oly erőszakosan támadtattott meg az ellenpárttól,
hogy beszédét a középben bevégeznie kénytelenítettett,
s még most is betegesen fekszik. A tisztválasztás előtt
a jelöltek által nagy lakomák adtak, s a másod-
alispán választott egyén, a választás előestéjén nem
kevesebb, mint 700 személyt vendégelt meg, kik közt
a vezérk kivételével, mindkét pártbeliek találattak.
Minthogy pedig a magyar nemes tisztviselők asse-
lyeinek választásánál nem szavaztatik, egy alaposan
lehet mondani, hogy a kiabálás, (Geschrei) tehát a
tűdők alkotása dönt a választásoknál. Egy megyei
hivatal jóvedelmességét egyébiránt könnyen ki lehet
számítani azon költségekkel, (Aufwande) mely a
végből tetetik, hogy egy ily hivatal megnyeressék.”

Lehet képzelné, hogy valóban mily indignatit
keltett e cikk, különösen a nógrádi viszonyokkal
ismerő magyar politikai körökben, kivált miután a
közvélemény annak szerzőjéről, a nógrádi tisztválasz-
táson szinte jelen volt bár Cress Károly Hontmegyében
feküdt csász. kir. alezredesi tartotta.”

*) Testvére volt a tán még most is 60 éves Cress ca.
kir. alezredesnek.
P. L.

Tiszti főispánunk a főjegyző beszédére oly megalatoltan válaszolt honti „barátainak”, hogy elapnak főbb helyén kiselőtt beszédét több ízben a könyök árja elfojtotta. . . . Es okos, hogy küldöttségünk rövid időre inkább a némes szívek fájdalomcsillapítására mint az őtől való felmagasztalva távozást az küldöttséget elfogadandó helyiségből, melybe a nyitrai főjegyző által lettek egymás után bevezetve.

A nyitrai káptalan ismét Krajcsák János cz. püspök és nagyprépost szónoklata mellett;

A szentesi rendek;

A főrendek és képviselők, kikből többen amasoknak is tagja;

A község tisztikar, az alispán szónoklata mellett;

A nyitrai törvényesek, kir. ügyészség és közigazgatás Tharóczy Vilmos törvényesek elnök vezérlete alatt.

A kir. adófelügyelő, mérnökök, kataszteri hivatal és postatiszt.

A m. kir. honvédség, és cz. katonatisztok, Belhász honvéd-örnaggy örvénylése mellett;

A nyitrai és szabolczi sz. kir. városok egyesült küldöttségei;

A helybeli összes tanári karok dr. Császár Imre kegyesrendi igazgató jeles szónoklata mellett;

Az iszlami hitközség képviselők, mely egymaga — nem épen megfelelték nem rég nyert alkalmat. Jókának! — nemetlén örvénylött a magyar alk. főispánt.

A veteránok és tüzelő egység küldöttsége;

A nyitrai megyei földbirtokosok örvénylötték az excelenciájú Rudnay, István kir. táblabíró szónoklata mellett.

Ezen sorozatból látható, hogy jóllehet a szomszéd megyék egyes tagjai a küldöttségben képviselve voltak, amasok mint tisztelt a nem szomszédos Hontot kivéve nem voltak ősi szokás szerint képviselve; mit többen annak tulajdonítottak, hogy a szomszéd megyék szinte ősi szokás szerint nem lettek meghíva. Ennek dacára a hontiak előtt feltűnt, hogy az egy Nyitrai val mint Honttal többszörös baráti viszonyban élő Bars, küldöttségük nem jelent meg, a így csak jelen nem léte által tűnt fel. . . .

Tér mások miatt lehetetlen a különféle küldöttségek örvénylését még csak kivonatilag is adni, melyekre, hogy mily szépen a olykor élecszel de mindig mily apróságokkal felelt főispánunk, sz. képviselők azok, kik őt nem egyszer hasonló alkalmakor beszélni hallották.

Végül évről a hivatalos tisztelgések a nagy községekkel mi hontiak is elemeztünk, hogy szabolcsháza szabolcra, délután 2 órakor megjelentünk a főispáni diplomatikai ebéd, melyre sz. tag volt hivatalos. A tisztebe lépve, a szépen terített különféle csomagokkal borokkal és nyári gyümölcsök közt sárga dnyékkal öltözött asztal ékes felszerelése s az aranyos betűkkel nyomtatott étlap azonnal a posztai Palgagy országos hír vendéglőit csak rendező „geniojére mutatott volna akkor is, hogy ha az odányok és bor üvegek minden egyen darabja nem viselte volna magán az ő nevét. Elhallgatva a finom ételek hozza és válogatott sort csak a borokkal emlélték fel, hogy az ő „marzalai bora” ismeretes hősiének erejére emlékeztetett mit az erre örvénylőzt fehér és vörös „Chateau Palgagy” már

nemcsak a szíveket, de a nyelveket is annyira feltűzél, hogy csak a „Jaqueuon” és „Fleurde Boney” féle paragók körül borsáson végre is oly nagy mennyiségű toasztokhoz törek ki, hogy csak utolsó már a „Bordeauxi asztal”-ben fultak el.

De hol azon nem stograf levelező, ki képes lett volna mind a toasztokat híven részletesen feljegyezni? Tehát nem vehetők fölnek rosz néven lapunk olvasói, ha csupán a jelesebbeket vagy a nagyobb viaszhangra találtakat közöljük.

Az első felállva hallgatott áldomást magától értetődik a főispán mondotta a királyné, a királyné, a trónörökös és a királyi család összes tagjaira. Utána Balassy nagy csetéyi csapere emelt poharat a házi gardára, mint Nyitrai megye új főispánjára, melyre az gyönyörűt választott, egyszerűsége mellett Nyitrai megye közönségét. Ugyan erre mondott szép felküzösztött Dacsó Pál képviselőnk és később Bruckner Ferenc nagymarosi jegyzőnk. Majd emeltek még poharakat főispánunkért: Moró Béla nyitrai megyei főjegyző, Mikulka György apátunk, Taróczy Gusztáv (a dualistakusan „közs” főispánért), Császár Imre kegyesrendi igazgató „a tanügy nevében”, Pajor István (Horátius epistoláinak jeles fordítója), Nógrádmegyei intelligenciájának nevében, s a többi mások. — Ertünk hontiakért szíves volt poharat emelni Rudnay István kir. táblai bíró és Gróf Berchtold László nyitrai megyei képviselő. Ugyan ő (mértekt ellenzéki létét kiemelve) és Zsombokréthy képviselő az alk. kormányra mondottak áldomást Mikulka apát még Krajcsák János püspökre, Tóth Vilmos volt miniszterre és herceg Odescalchi Gyula népképviselőre mondott külön-külön tisztelet fogadott áldomások. Dacsó Pál ismét a különbözö párti jeleslevo képviselőket áldotta.

Nyitrai megye tiszti karára Berzeuyni Dénesnek emelt poharat, Pongrácz Lajos főjegyző pedig különösen Nyitrai megye alispánja és főjegyzőjére, „mint akikre a hivatalos és nem hivatalos teendőkből az országy-rész jutott”. Továbbá mondottak még áldomásokat Bárá Smertzing Nyitrai megye városára s külön a nyitrai női közszert, miután meg előbb nagyvizhangot kellett áldomásban Balassy csapere a házi garda mélyen tisztelt nejét főispánunknak áldotta. Az áldomások egyes feleto rövid közeit zene töltötte ki, de még olykor elnést polemia is, milyen volt például a nyitrai Taróczy és honti Mikulka közt folytatott „főispánunk bírájának elsősege” felett. Az ebéd folyamata alatt a házi garda, ki nek jobboldalán Krajcsák püspök, baloldalán Tóth Vilmos volt miniszter s most népképviselő állt, több szerencse kívánó sürgönyt vitt az ország több részéből, míg a honti közigazg. és törvényesági tagoktól főjegyzőnkhez érkezettek, ez nyilvánosan felolvast.

Az ebéd végeztével a társaság elemezt, hogy annak hontiak része élen tisztelt főispánunkkal a nyitrai gyönyörű kilátás vár alatti szép szívet, a nyitraiak fő mulató helyét kivált azüket kik a szép Zoroborhgyen szép nyaralókkal nem bírnak, megkínálta. A beiktatási ünnepi nap a főispán által adott székebb körü vacsoraival ért véget, hol egyik fiatal honti táncvagyó barátunk (de nem nyilvános színpadon) megfoghatatlannak találta, hogy a nyitrai derék ifjúság, mely előző nap

estéjén oly imponans fátylas menetet tudott rendezni másnak a tiszteletére, a második nap estéjén feledett magának rendezni egy kis táncostélyt a meghívású gyertyákkal is ellátott teremében, melyen mi hontiak és szíriói szíre lehetünk volna szerencsések látni a nyitrai szébből szob hűlyeket, kik előző nap az ablakokat elfoglaltak. Podig bizalmasai merjék nyitrai barátunk, és testvéreinket, hogy a „közs” főispánunknak sem lett volna kifogása, szép testvéreink közbe léthatást közvetítik, s így ő is meggyőződhetik volna róla, miszerint nem csak szép toasztokat tud mondani, hanem lovasias szép bókot is a szép nemnek. . . .

Már éjjel volt midőn mi hontiak rövid búcsút véve főispánunktól távoztunk, hogy az éj viassa hagyva szorosabb hivatalos teendőink a következő nap reggelén haza felé elemeztünk, kedves emlékeink közt zárva mindenkor a gyenge tollunkkal leírni megkísérelt „Hont ünnepét Nyitrai”!

r. l.

Gyámügy.

Tekintetes közigazgatási bizottság! A gyámügy új törvény 213-ik §-a értelmében van szerencsem e megye árvaszéke részéről a lefolyt április május junius-ban negyeder szülő jelentésemet következtében betervezteti, u. m. 1 ször Az ezen megyei törvényhatóság területén levő gyám- gondnokokat létszáma (a Losoncz rend: tanács város árvaszékeinek illetékessége alá tartozók ide nem számítással) a folyó évi első negyedével 12995. egyében lévő kimutatva, miután ezen számban a második negyedben 158 egyen járult, a létszám 13153 egyére növekedett, mely számból azonban nagykorúság elértése illetve nagykorvá nyilvánítás által összesen 165 egyen levonandó lévén, maradt a második érvégével a „1”-al mellettek számvetői kimutatás szerint a gyámgondnokság alatt lévő száma 12988 egyen.

2 or. Az árvaszék tevékenységének kimutatása a „1”-al alatt csatolt kivonathat tartalmastatik, melyhez képest a folyó év első felében beérkezett 4603 drbot levő ügy szám. melyből a 2-ik érvégére 2397 drb. csak, következő mérben nyert elintéstást ügymist:

Piry János önként által feldolgoztatott	1231 drb.
Jessenásky József önként által	488 „
Horráth Danó előadó által	1472 „

Összesen 2191 drb.

elintésére felmaradt a folyó évi ügydarabokból 1472 drb.

Ezen felül elintéstelt a két rendes önként által a múlt évről maradt 2602 drb. hátralékokból a lefolyt 61 évben összesen 2499 drb. minél fogva van a tavali összes hátralékokból elintézettől még csak 163 drb. A mi pedig a folyó év és múlt évi hátralékok összes ügyszámait illeti; ezekből elintéstelt 23899 drb. előző által folyó év június végéig 5690 drb. elintésére felmaradt 1635 drb. Előbbi igaztatóba vételtől és elintésze lett 81 drb. Ugyancsak a „1”-al alitthoz képest a gyámok és gondnokok által beterveztett a folyó év első felében 120 számadás, melyből elintéstelt a számvetői „1”-al alit kimutatás szerint a következő érvégében 48, az év elejétől a második felév végéig 119 drb. vagyis 1 bíján mindezen egy darab is csak azért maradt el,

„Felszini, felszini!” hangzott most mindenfelé a jelzett körökben, melyekbe a nevezett alárendelt különben küldö miveltégre és állásánál fogva szívesen látott vendég volt.

Es időben a Nógrádmegyei társaságos Hontban egyike volt a legkeresettebb és legfényesebb nyit barátainak a Földvár Lajos cz. kir. kamarás királyfi Káldi. Körülbelül az volt Hontban, mi Pesten — Palacska elől érintett ezekre szerint — a báró Bruckner elől.

Itt hátrahoztatott el a választás. A német levelező „adj isten”-re a „fogadj isten!” Azonban két akadály volt, mi most legkisebb tekintetbe sem jönné. Elő volt egy németül jól tudó, a dologba avatott egyet találai, mire ki lett szemelve a házba gyakran járatos megyei táblabíró Pongrácz István.

De a másik akadály már nagyobb volt. Miként küldeni a cikket Augsburgba, hogy az Szedniczky postai rendőrsége figyelmét kikerülje? Aztán nem kell feledni, hogy azon időben még nem léteztek táviratok, gőzhajók és vasutak, melyek titkosabb közlemlények tova szállításának is kedvezők. Azon időben kellett egy journalistikái szabadelvű cikket Augsburgba becsompeztetni, midőn csodaként beszélték, hogy Napoleon és Rotchild nyolcz nap alatt tudtak menni Bécsből Párisba avagy vissza! tehát midőn már községek halandó embernek községek lovakon Hont-Nógrádból rendezen Bécsig is 4—5 nap kellett utazni, míg most kétszer ennyi idő alatt Amerikába juthatni.

Vége abban történt a megállapodás, hogy a választásról írójának egyik fiúére, egy magyar huszár tiszt, ki Ausztriában fektető csodával, személyesen

vizit a cikket oda, hol az augsburgi titkózt óta ugyancsak kevés magyart fordult meg az időben, t. i. Augsburgba!

Es a cikket, habár szelidített alakban, az „Allgemeine Zeitung” 1817-ik évi szeptember 16-án csakugyan megjelent, s a házában, különösen Hont-Nógrádban hasonló szenatist kellett, mint az, mely okot adott arra. A választ magyar fordításra így szellett:

„Helyreigazításul (a lapunk 208-ik számában lenyomatott) Magyarországból június 30-rol kelt cikknek, ismeretlen kézről a következő színtén Magyarországból, szeptember 3-rol kelt czáfolat küldetett hozának:

„Nem a legkisebb bámulattal olvastam az „Allgemeine Zeitung” folyó évi július 23-ki számában a Balassa-Gyarmat, Nógrádmegyeiben megjelent tisztelevéléről egy tudósítást, mely nem csak az esemény előadásában téves, hanem még inkább a dolog (Sache) megítélésében magán viseli a gorboma tudatlanság nyilvánvaló bélyegét. Mint egyik küldötje a szomszéd megyének, jelen lévén, ezen több tekintetből igen érdekes tisztelevélről, legjobb alkalmam volt a történeteket alaposan megfigyelni, s egyébként is, minthogy az alispáni hivatalért vetélkedő két társat, kiknek jelleméhez a legrosszabb gúncoskodás sem férhet, személyesen ismerem, úgy szintén mint ki előtt azon hivatal hatásköre a legkisebb részletkéig ismeretes, szent kötelemnek tartom hűben becsülni, kivált ez időszakban, midőn a magyar alkotmányosság ügyei a külföldiek kedvező szeméjébe kerültek — menteni, a beklüdt tudósítást egészen vére hamisnak s annak a nevetéig határos következményét tévesnek s egyoldalúnak nyilvánítani.

Nem való az, hogy a megyei tisztviselők választásánál nem szavaztatik. Mind a mellett, hogy Magyarország Codex-ében nincs törvény, mely a tisztviselők választásánál a szavazást tiltaná, s így a tödöket kénytelenítetnek igénybe venni, fenntartás, emlékeztet haladó időből azon észszerű gyakorlat, hogy az esetben, ha a választást nem lehetne a szavazók észrevehetőbb többségéből meghatározni, a főispán köteles azonnal a szavazást elrendelni. Mindazonáltal, hogy a főispán urak általában a kor szellemét figyelembe nem véve, a tisztviselő választást inkább a hangok szervezőténnek vetik alá, mint a szavazásnak, mely után a nemzet legnagyobb része vágy, ez csupán ad salvandum coram Votum conclusum történi.

Hogy azonban a tudósító, mily egyoldalúlag járt el fellevelesem, mint a ki egy megyei hivatali jövedelménél azon fényezés után, melyet látott, számított ki, majdnem nevetéges. En azt vélem, hogy annak, ki egy nemzet ügyéről szól és ítéli, nem szabad semmifélig inondani, avagy valamit homályosan jelezni, ilyet az igazság és szabadság alapelveinek kell vezérelni. Annak tudnia kell a nem a küldötet ámtitania, miszerint egy első osztályba sorozott megyei első alispán váltószedatában 800 frt, a másod alispán 400 frt, ellenben egy másod osztályba sorozott első alispán 700 frt, a második 350 frt, minden százalékos pótlék nélküli fizetést báz az ugynevezett házi pénzárbról. Tudnia kell neki, hogy egy megye alispánjának minden küldöttegeket, melyek gyakran előfordulnak, személyesen kell vezetnie, s ehöz állása és méltóságához képest illően megjelennie. Továbbá tudnia kellene neki, miként egy inas, avagy egy, a megye által az

meri annak elintézése a számadó könyvvel meg-
tartandó tárgyalás eredményétől függ, melyre nézve a
határozó csak július 7-ikére való kitűzhető. Az ázsiaiak
folyó évi elintézésén egy darabjainak fennbő ki-
mutatott száma, a múlt évről maradt, a kellő személyzet
akkori hiányából felmerült tetemes hátrálékok pótlólag
történt feloldozásában találja indokolt. — 3) Az ár-
pénztár állapotát a főszámviteli kimutatások (tartal-
ék, melyek szerint az pedig a 4. § alattihoz képest
árított, június hó végével a központi letéti pénztárban,
kézpénzben kötvények és értékpapírokban 343,386 frt
83 3/4 kr, az 5. § és 6. § alattiak szerint az összesített
régi letétek csimén központi letétek és követelések-
ben 1076 frt 97 kr; az ügyvezetői segély alap csimén
hasonló értékekben összesen 1050 frt 83 kr, végre a
7. § alattihoz képest a gyámsági-alap-járára levont
10 0/0 -toll fejében: 571 frt 65, mely összes értékeknek
a múlt június hó 30-án az alapszám urral együttesen
szabályszerűleg megtartott pénztárvizsgálati alkalmából
tapasztalt kezelése hiánytalanok és kifogás nélküliek
találhattak. A kézpénz összesen takarékpénztári köny-
velekben lévő elhelyezve, kölcsönadás ügyletének
esete és szükség elő nem fordult; az az említett kö-
vetelményből folyólag a takarékpénztárral kezelő tőle-
kelti komatok szabály szerűleg felszámíthatók és a
jogosultaknak a törvény által rendelt időkhöz kiszol-
gáltatnak. — A gyámsági-alap alól a közlebbi éven-
gyedben felszabadult gyámságkönyv 163 egyén köztől
a 8. § alatti kimutatásból képest 29 vagyonos lévén,
a vagyonos bíró 136 jogosultnak kiszolgáltatta lett a
fennbő hivatali 4. § alatti szerint kézpénz és kötvény
értékekben összesen 9723 frt 69 kr, mely összeg a letéti
pénztár főösszegéből már levonásba vétetett. 4. A gyá-
msági-alap összes közegek, és pedig a tisztviselők, va-
lamint a 6. §-ra szolgáló hivatali részéről benem
érkezett jelentések kimutatása a 9. § alá csatolt jegy-
székben foglaltatik.

B. Gyarmat, 1879. július 1-én.

Pajor István,
városbíró elnök.

A megyei út-ügy.

(Jelentés a közgyűlésnek a bizottságról.)

A Budapest, Vác és Kassa államúton az engedé-
lyezett 3847 kavicsrakásból kiván szállítva 1760 rakás,
avagy is az idei kavics szállítás 45 0/0 teljesítve van.
A Vác-leszencsai államúton megindult ugyan a
kavics szállítás, mind eddig azonban eredményt nem
jelezhetek, csupán csak azt említhetem, hogy főtme-
nye mint vállalkozó a közbizonyos vezető közlekedési
utak állapotának javulásával felhívott arra, hogy
nagyobb erővel lásson hozzá a szerződésbeli kavics-
szállításhoz, egyetemesül jelentem, hogy az ideig kavics-
szállítási közmunka és közl. ministerium által a
kedvezőtlen téli és tavaszi sőt nyári időjárás tekintetbe
vétele mellett a szállítási határidő október végeig
meghosszabbított. A rendkívüli hőssza és káros
munkák által okozott rongálások részben már kiig-
yítottak, részben pedig munkálat alatt vannak.
Járhatósként illetve mind a két államút köze-
gítésnek mondható.

alapszámhoz adott bajdó írtetés az alapszámú baladja;
ezen megmondolni kellene neki, hogy az általam lakta
megyében 48 tisztviselő egyén 1814—15. években
10,818, ellenben a megye szolgáló (Serritoria) 11,783
váltóadóra forint írtetésnek agettek.

Vajon ezek után csak egy feltehető szemlélő is
képes legyen-e elhinni azt, hogy Magyarországon egy
alapszámú hivatal csupán azért kerestek, mert általa
Ország kincseiből juthatni? Ám de ki hisné, hogy egy
tudósított, kinek a magyar kenyér hosszabb idő óta oly
jól illik, a hogy az, ki egy nemzetről cikketeket ír és
tudományosságra igényt tart, már rég azon tapasza-
latot nem tette, miként egy magyar ember mindenkor
többet nemzeti nemzeti büszkeségből, mintsem pénzfukar-
ságból szokott szeretett hősének szolgálni, és hogy
Magyarországon fenn jellest alapszámú hivatali az
1873-ik t. ex. 51 §-a és személyesen, a lehetőségek csak
a gazdaságban nemességre ruházta, hogy így a megvá-
lasztott, azon minden tekintetből szép és tekintélyes
állást, melyről minden diacseriális hivatalok az
nyílik, méltósággal és fényvel dícsőítse meg, a azt
„impulsu Paupertatis maxime Meretrinis” be ne
szennyezze. Ha a szóban levő cikkek beküldője mind-
ent ismerete volna, a ezen felül megfontolja, hogy az
aj megválasztott nógárdamegyei másodszámban, nem
csak számíttva bírtokból évi 200 ezer forint hűz,
remélhetőleg nem csodálkozott volna a büszkeség egy
oly tekintélyes hivatalhoz jutni, de még kevésbé
csodálkozott volna a 700 személy megválasztásán. Egyé-
birtat hogy lehetnek esetek, miközben ily hivatal által
egy vagy más alapszámú megadagolódott, nem lehet
kötésbe vonni; mindazonáltal helye szives a tudósított
a világ térképén nekem csak egy oly pontot felmutatni,

A megyei utakon vállalat utján eddig biztosított
kavicsszállítások és építkezések kielégítően haladnak
előre.

Az 1878. év végével hátrálékban maradt, és a
megyei közgyűlés 1212/115 számú végzésével a folyó
év első feléig ledolgoztatni engedett természetbeni köz-
munkából teljesített:

a balassagyarmati járás	61 1/2 szántó
a nógrádi járás	88 "
a szécsényi járás	51 3/4 "
a szirákai járás	55 "
a losonczi járás	52 "
a füleki járás	43 1/4 "
Átlag	57 1/2 "

Az 1879. évi természetbeni közmunkából ledol-
gozott az első felében:

a b. gyarmati járás	29 3/4 szántó
a nógrádi járás	80 3/4 "
a szécsényi járás	7 "
a szirákai járás	12 1/4 "
a füleki járás	20 "
Átlag	27 1/2 "

Ha ezen felében teljesített természetbeni munka
eredményt egybevetjük, akkor találjuk azt, hogy

a b. gyarmati járás	40 1/2 szántó
a nógrádi járás	126 1/2 "
a szécsényi járás	44 1/2 "
a szirákai járás	45 3/4 "
a füleki járás	34 "
Átlag	53 szánt. teljesített.

Ez oly eredmény szemben az uralgott rendkívüli
időjárásal, mely nemcsak az alig előbe léptetett út-
szabályzat, hanem még a fennálló országos közmunka
törvény követelményeinek is teljesen megfelel, s meggyék
eddigre egy évben sem mutathatta fel.

A múlt évekbeli tartozásban maradt váltásdíjak-
ból befolyt ezen felében az 50710 frt 03 kr tartozás-
ból 12402 frt 75 kr hátrálékban van 38307 frt 28 kr.
Ebből befolyt:

a b. gyarmati járásból	19 szántó
a nógrádi járásból	23 "
a szécsényi járásból	9 "
a szirákai járásból	38 1/2 "
a losonczi "	38 1/2 "
a füleki "	27 "
Losonczi városától	41 "
Átlag	24 1/2 "

Az 1879. évi közmunka váltásdíjainak 94003
frt 75 kr követelése után befolyt 28996 frt 43 kr, hátra
van 65007 frt 32 kr. E szerint:

a b. gyarmati járás	30 1/2 szántó
a nógrádi "	39 "
a szécsényi "	14 3/4 "
a szirákai "	38 3/4 "
a losonczi "	27 1/2 "
a füleki "	27 1/2 "
Losonczi városa	38 1/4 "
Átlag	30 3/4 szánt. törlesztett

Összegezve a múlt évekbeli tartozásokból, és az
idei közmunka fejében befolyt két összeget 12402 fr. 75 kr
28996 fr. 43 kr
ezen fél évben befolyt összeg tehát: 41399 fr. 18 kr.

bol az „Auri sacra fames” szokott játéka nem úrte,
embereket el nem tántorított volna. De miként lehet
ezt egy, az igazságot szerető embernek általánosságban
állítani? Vajon nem kellene-e ezen és számtalan ha-
sonló állítások után hinniük, hogy ezen urak, kik
alkotmányunk és ügyeink felett oly helytlen ítélnek,
Minervának a Jupiter agyvelőjéből keletkeztek, hogy
egy hatalomszóval ezek szavát polvaként elfújják!

E válság által az illető alkotmányos érzelmi
körök és egyének tökéletesen ki voltak elégítve; nem
egy bárd Cress azeredes, ki gyantitva annak íróját,
est (legalább egy igen megbízható forrásból merített
tudomáson szerint) párdalaira hívta ki.

A párdalál bölcsen elmaradt. B. Cress megosztint
azonban levelezője lenni az „Allgemeine Zeitung” nak,
de azért még többször eltilogatott a Földvár Lajos
kamárás királyi kásátába, s miként nekem a nem
rég Pozsonyban elhalt 80 éves vendégzeretett házi
gazda íratta, a két levelező ezental is egymás iránt
a legszívesebb barátsággal viseltetve jött és távozott.

És én, a sorok igénytelen írója, ki körülbelül az
imént jelzett időben születtem, és ki egy későbbi kor-
ban szerzőlegység részéről, mint saját nevem alatti
rendes levelezője Kossuth „Posti Hírlap”-jának. Szé-
chenyivel szólv: szinte „ányomtam a pontot az é
fő” — ezt, részben talán azon szellemnek tulajdonít-
hatom, melyet a 1817-ki nógrádi tisztválasztási válság-
caikk írója mintegy vérebe csöpögtetett.

Mert ezen író — saját atyám volt.

*) Van szerencsém egyáltalán jelentesi, hogy az 1817-ki
„Allgemeine Zeitung” kérdéses 84. számát a Nemzeti Múzeum
számaiban tiszteltetli felajánlva, annak könyvtárában letette.

szemben a kedvezőtlen időjárásal a kapcsolatosan a
beosztásokra alkalmatlan évszakra és nehézségtől
nyokra okvetlenül kielégítő körülmény. Azonfelől kivéve
az ügyvezető Gólya és a verébelyi Zagva hidakat,
melyeket az árvis sodort el, a megyei utakon való
közlekedés a rendelkezésre álló szűk segélyforrások
kellő felhasználása mellett ez idő szerint kielégítőnek
mondható.

Tapscher Győző,
kt. főmérnök.

Levelezés.

Losonc, 1879. július 14-én.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Engedelmevel tudósítani szándékozom becses lap-
ját egyről-másról a első sorban is a magyar nyelv
póttanfolymáról, a melyet a ministerium a tót anya-
nyelvű tanítók érdekében városunkban elrendelni jó-
nak látott. — Alig végződtek be az évi vizsgálatok s
az ezt követő tanközpontú hosszadalmas vizsgák, a mely
utóbbi alkalommal 27 embert kellett minden oldalról
megexaminálnunk, midőn már jelenkezni kezdtek a
póttanfolymra jövő tanító urak, még pedig oly szép
számmal, hogy már július első napján több mint 100
emberrel kezdhetők meg a tanítást. A létszám ezután
még 22-vel növekedett e hó 9-ikéig, a mikor is el lett
bátározva, hogy a később jövőket már fel nem vehetjük,
mert a tanítást hátráltatnák. A tanító urak egy része
a képzésben részesül, többet kitűn a városban fogadtak
megüknek szállást; kivétel nélkül mindnyájan 90 kr.
napidíjat kapnak. Igyekezett a előhaladás dolgába ke-
vés kívánságul marad fenn, mert a jelenkezők
legnagyobb része át van batva attól a tudattól, hogy
a magyar nyelv bírása szükséges, sőt nélkülözhetetlen.
A tanúrok is megtesznek minden lehetőt, hogy ered-
ményt mutathassanak föl a hazafias indulatból kerek
földönként szűnődjöket a nyugalmukra, csak hogy a nem-
zeti ügynek valami szolgálatot tehessenek. A tanfolya-
mat Terray K. igazgató vezeti, s ő meg Hudec Miksa
és Zajzon Dénes r. tanúrok külön-külön csoportokban
tanítják az edesen zongó magyar szót. A közönség
részéről is, egy látszik, nagy az érdeklődés a tanfo-
lyam iránt. Legközelebb, e hó 11-én maga Günczy Pál
min. tanácsos úr is szerencsétlenül bejutott látoga-
tásával, s mindenki tanár előadásán hosszabb ideig
mulatva, az eddigi eredmény fölött is teljes megelé-
gedést nyilvánított. Mi csak örölni fogunk annak, ha
a közönség köréből is többen belátogatnak a képe-
zésbe s saját szemekkel látják, hogy mily nehéz munka
megjelt embernek a conjugiát, declinatiót stb. be-
tanítani.

Helybeli lapunk, a „Losonczi Híradó” is egy idő
óta gyakran tesz említést a tanítóképzésről. Sajnos,
hogy nincs nagy közértelem benne. A nevezett lapnak
fő-fő reference, Dorkát ér fölálván a bölcsesség pal-
pitására, osztja nekünk s a tanító uraknak a tanácsot,
hogy csak úgy hiszünk tőle. Már uram! mi az
ön diacseritene nem szorultak s nem is kértük belőle;
de azt megkívánhatjuk s a lapot olvasó csekély számú
közönség szintén megkérve, hogy ha épen írnia kell-
őnek, az a mit lapunk kiír, a valószínű meggyez-
legyen. Nem szokásom minden vén asszonyi pletyka-
ságra fűtet nyitni, de megint vannak dolgok, melyeket,
ha nyilvánosan tetteink, elhallgatni nem lehet. Ön a
Losonczi Híradó jul. 13-iki számában „Egy kis tanügyi
elmélkedés” című cikkében hogycsedik rolyuk meg-
emlékezi s azt írni a többek között: „Őgy veszték
ezre . . . , miután a nép apostolait képző szentélyében
(sic!) a tanítóképző intézetben egy jobb, — mert ter-
mészetesebb, — gyümölcsözőbb, — mert jószámlai
(mi ez?) szabad olív — nevelési irány és eljárás nap-
jának hajnalpírja derengve?!” Lehet, hogy vagy képe-
zőlők vagyunk, vagy épen családunk, de mi a nem
régiben jeleztek igazgatótanácsai végzésben s egy bizo-
nyos ministerium leiratban egy ily jobb idő kedves elő-
jelet szemléltek. A losonczi állami tanítóképző tiz
éve áll fenn. Tessék megkérdezni Uram, hogy „mikor
járt el ez intézet természetellenesen? Mikor volt „jószá-
mlai” nem szabadolva? Nevelünk-e mi hypokritákat,
alszenteskedőket vagy friss fűfű csengőket? Hivatko-
zatunk több száz jeles növendékünkre, a kik azt a mit
tudnak, legnagyobb részben intézetünkben tanultak, s
hogy természet ellenest nem tanultak, azt láthatja a
közönség, a melynek körében most munkálkodnak.
Hígye meg Dorisák úr, aemmi sem könnyű meg mint
akármint észbebeszélni, csak hogy az a kérdés: igaz-e,
vagy nem! Az ön állításai szerint az igazgató tanács
már végzett is hozott, hogy jobban tanítsunk, sőt még
a ministerium is leiratot intézett ez ügyben! Nem
tudná-e megmondani a hivatalos számokat is? Nagyon
költséglezen bejutunk, mert mi szegény tanúrok a mond-
hatom, az igen tisztelt s áltálan becsült igazg. tanács
is az ön által felhozottaktól egy szót sem tudunk. Vagy
tévés uton jár ön, vagy rossz akarat vezérli, midőn
ilyeket mer állítani a nélkül, hogy a dolgokban csak
egy szó is igaz is volna. Anyit mondhatok, hogy a
tanítóseminárium tanári kara megítélte s megteszt min-
dig kötelességét a nem szorál arra, hogy az iskola
porát jóformán el sem kopottatott fiatal embertől bölcs
tanácsokat elfogadjon. A tanári karnak minden tagja
tudja, hogy mi a szabadolva és mi a természetes uton
való nevelés. Mi sem olyat nem tanítottunk soha, a
mi ezzel ellentéznék, sem úgy nem tanítottunk soha,
hogy a legjobb s legeszméletűbb módszert nem köv-
teltük volna. Vagy talán azt tetszik é-tetni a jobb idő-
kedves előjelei alatt, hogy a tanítóképző növendékek
ez időn éjfel felé szállingóztak haza a tavaszi mulatsá-
gól? Hogy ki volt ennek az oka, nem ide tartozik; de
hogy a „Losonczi Híradónak” nagy kedve telt benne
ön által a kis esengőttyű félre írtatni, s a dologból
lármát csinálni, s egy körbebeszélés megosztalt ké-

peszei igazságot kívánni, az már mindenesetre a jobb idők derengésének volt első jele. Hagyjuk el azonban a dolgokat. Többet is foglalkoztam a műgyűjtekkel mint a mennyiség figyelemmel kísérése a közönség előtt számíthatók. Ha kedve s ideje van Dorcsák urnak írni, írjon, nem bánom, csak arra vagyok bátor figyelemmel, hogy valóban állításait elbálgatni nem fogom.

Zajtsán Dénes,
tanítóképzési t. tanár

Hírek

Névünnepek. Detrich Elek fiatal barátunk a megyénkben előnyösen ismert fuvola-művész úr névnapja öt tőmegesen meglátogató barátai körében f. hó 17-én Kis-Kérben igen kedélyesen ünnepeltetett meg.

A szőlői fűrészt, primitív berendezése dacára, ismert gyógyhatásánál fogva — igen számosan kezdik látogatni. A kis fűrészt-völgy telve van idegen vendégekkel.

A körünkbeli távozó Jesszenszky Danó úr tiszteletére a „Balassa” fogadó emeleti termeiben ma búcsúlakoma tartatik. — Lapunk sártáig mintegy 70 en írták alá — a távozó közjegyző tisztelő barátai és a polgártársak közül többen azon ívet, melyet Roményi Károly ügyvéd úr elnöksége alatt szerzett bizottság bocsátott közre.

Ipolyáságon a múlt hét elejének egyik éjszakáján a szállóhegy alatti pinczék kigyúltak, melyek közül, hogy csak öt éget le, egyedül önkéntes tűzoltóink önfeláldozó buzgalmánának köszönhető, kik Lestyánszky Sándor parancsnokuk szakszerű vezérlete alatt valódi bravóval dolgokat vittek véghez. — A pinczék égése rövid idő közt s miután éjjel történt, alaposnak látszik lenni a gyanú, hogy gonosz kezek előidézői a jelszett tűzeseteknek.

Ipolyáságon f. hó 6-án ment véghez a minisztérium által a bontmeggelyi lötenyészítés emelése céljából engedélyezett kanczák és csikók díjazása, mely alkalommal jutalmat nyertek: Szabadhegyi Géza tései lakos 9 éves sárga kanczája (8 drb 10 frankos aranyat). Bományi Rudolf lonti lakos 10 éves sárga kanczája (6 drb aranyat). Gróf Chorváthy Igó szemesi lakos ötödik peji 13 éves kanczája (3 drb aranyat). A szemle alá vett kancza csikók közül Szabadhegyi Géza 3 éves sárga csikaja (5 drb aranyat). Bodonyi

Mihály ipolyási lakos 3 éves szürke csikaja (3 drb aranyat). Popellár János viski lakos 2 éves sárga csikaja (2 drb aranyat). Gaal Ferencz téri lakos 2 éves sárga csikaja (2 drb aranyat). Bolgár György gyérki lakos 1 éves sárga csikaja (2 drb aranyat) és Polyák János borválti lakos 1 éves szürke sárga csikaja (1 drb aranyat) díjaztatnak. Végre még Gaal Ferencz téri lakos 2 éves sárga méncsikaja (2 drb) és Skadra József szeteli lakos 8 éves peji méncsikaja (1 drb arany) jutalomban részesültek. Összesen 35 drb arany lett kiosztva.

Új zeneművek. Az „Apollo” zeneműfolyóirat legújabb (július bavi) száma következő tartalommal jelent meg: 1. Dalcsozor eredeti dalokból, Magarányitól, 2. Ábránd Mendelssohn—Bartoldy Bödögötől, 3. Örömteljes viszoláltás, polkamazur Au Alajostól, 4. Mazurka Fanzler J. 1-től, 5. Szépeu ragyog... eredeti magyar műdal szerzői: Ábrányi Kornél, 6. Jó lenne, de jaj lenne, népdalcsozárás Vágólygyi M. Péltől. Az Apollo előfizetési ára a július-decemberi félévre 3 frt, mely az Apollo kiadóhivatalához (Budapest, vár, Verbóczy utca 179. szám.) címzve küldendő be, legkésőbbrebusztantaltáruj útján. Az Apollo ezen egyetlen hazai zenészei közülünk nyolca évi fennállása alatt már is egy oly becses magyar zenecodalmi gyűjteményt alkotott, mely egy kiállítás mint tartaloma nézve bármely zenegyűjtemény díszére válik, olcsóságra néve pedig vetekedik a legolcsóbb külföldi kiadmányokkal s ezért pártolásra méltán ajánljuk.

A Budapesti IV-ik nemzetközi gabona-és magvásár a folyó évben augusztus 27-én (szerdán) meg fog tartatni. A további ide vonatkozó intézkedések legközelebb fognak a vásárlátogató közönség tudomására hozatni. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

F. hó 7-én Csabrágon a bozoki járási gyűmölcsa tenyésztési egyesület, az alapszabály ár kiértékelő végotti ünnepséget rendezett, s az alapszabályok felolvasása után a csabrági templom előtti arányos tereen Csibulya Lászlóné, Zátoreczky Samuél, Schulcs Samuél, Csélikánd és még több úrnok által indítottvározott közbéd bevezetővel a fiatalág Guschel ottani ügygyárnar úr szobájába csak hamar tánczra kerekedett s a táncz délután 3 órától másnap reggeli 6 óráig tartott. A mulatságon jelenvolt asszpek közül levezetők kiemeli: Schulcs Samuél úrnót, továbbá Lestach Paula, Kuschel nővérek, Csélik Erika, Irák Ludovika, Holecz Emma, Perkinkó Berta és Holecz Aranka kisasszonyokat.

Elemi csapás. Becske községben és vidékén f. hó 16-án oly záporcső szakadt, hogy több házat magával sodort, — s a határban lévő búza és rozs csomókat, — s a még be nem burdott takarmányt mind elvitte.

Primitív. Hergely György fiatal felszentelt pap első szent miséjét a múlt vasárnap mutatta be az urnak. — A templomi szertartást fényes lakoma követte a szülői házbán.

Balogh Károly B-Gyarmaton és vidékén ismert s kedvelt zenész a múlt hóban történeti malbecre óta még eddig nyilvánosan nem lépett fel; zenélsését jövő csütörtökön e hó 24-én fogja megkezdeni szineloadás közötti, a mikor is az első felvonás után Reményi Ede „Magyar Ábránd”-ját, a második után Vianyovszky „Esteli barangozó”-ját, a harmadik után Hubert „Magyar Ábránd”-ját változatokkal fogja előadni. Ismerve Balogh Károly zenei képességét, különösen a számos magyar darabok kitűnő előadását, hisszük, hogy a szineloadást mindenesetre élvezetesebb fogja tenni. A jövőrekvő s orvbjától szerencsésen megzabadult első zenésztünket ajánljuk a közönség szíves figyelmébe.

A nagyméltóságú m. k. közoktatási minisztérium a köznevelési bizottság által a m. cath. iskola ügyében hozott határozatát, a tanfelügyelő úr felebbzése dacára helyben hagyta. E szerint a r. cath. hitfelekezet az 5 százattól iskoláadót ezonfól nem a polgári, hanem saját iskolájának fenntartására fogja fordítani. — E tárgyra, mint fontos olvíkérdésre alkalmaslag visszatérünk.

Serajevó ostromaról alkalmunk lesz közelebb két érdekes eredeti tárcsazikket közölni, melyeket egy fiatal vitéz Molliáry harcos, Reményi Béla, (Reményi Károly barátunk öccse) írt. A közvellenesség, s a csata fastikus hí rajza bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat, miért is e műre előre felhívjuk figyelmüket.

Rövidhírek. Havas Gyula b. gyarmati körkedviltágben részesülő gyógyszerész és Dr. Felsenburg Ferencz kerültül orvos úr e napokban tértek haza jó egészséggelk ürvendve a híres gyógyhatású póstényi fűrésztől. — Feisztl József gyógyszerész úr pedig f. hó 14-én utazott Greifenbergbe Herdy György népbanki könyvelő úrral. — Kinevezés. A megyei titmí ügyészre irnokkál Bakó István neveztetett ki. — Kóvárott egy házba villám ütött be, kárt azonban nem okozott. — Az ipolyasabályozási küldöttég B-Gyarmaton ma tart első értekezletet. — Szécsény Kovácsiban, Kasztovszky József helyébe körjegyző f. hó 19-én Szentiványi Konrád választott meg egyhangulag.

Kiadás szerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Ipolykúrtán 300 öl
cser- és tölgy
tüzifa
részletben s összesen
jutányos ár mellett
eladó,
bővebb tudósítás kap-
ható az ipolykúrti
gazdatisztánól.

Nógrádmegyében Kis-Kelecsényi uradalom minden hozzátartozó birtokkal 12 vagy 15 évre egészben, vagy részletben bérbe adandó, a feltételek B-Gyarmaton Nagy Mihály uradalmi felügyelőnél láthatók.

Két darab, tőkéletes állapotban levő

Hornsby-vetőgép

minden hozzávaló kanalak és kerekkel eladó, ára darabonként 150 frt.

Ezen két gép bármikor megtekinthető Leszenyén a tulajdonosnál Nmlgú br. Majthényi László úrnál.

2-1

Dr. HANDLER MÓR,
orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: magömléseket, az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** elgyengült férfierőt;
- 2) **húgycsőfolyásokat** még oly idülteteket is), a **nemzórészek** bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúfításaiban.
- 3) **húgycsőszűkítéseket,**
- 4) **friss és idült nyákfolyásokat,** nőknél az ugynevezett **fehértályást** és az onnan eredő **magtalanságot,**
- 5) **BÓKIÜTESEKET,**
- 6) a **húgyhólyag** betegségeit és **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtti 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.
Lakik: BUDAPESTEN, Belváros, Kigyó-utca 1. sz. a Kigyó- és Városház-utca sarkán (Rottenbillerféle ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn.
Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika giliszta) 6 óra alatt kihajtatik.